

Thực đơn

Thưởng thức triết học

Tên côn đồ và nhà hiền triết	3
Con dọn phòng đi!	4
Bãi cò, cá voi và quy tắc.....	5
Tôn trọng cách dùng từ... "tôn trọng".....	6
Phòng thấy hiệu trưởng thẳng tiến!	7
Tôn trọng... người lạ	8
Thôi rồi, một phụ nữ có bầu bước lên xe!	9
Số 52, đến lượt bạn!.....	10
Quyển được tôn trọng	11
Tìm từ khác với các từ còn lại!.....	12
Quá gần	14
Quá xa.....	15
Sự tập trung	17
Chúc may mắn, Rosine.....	17
Cúc cu! Chào em! Chào cô!.....	18
Mỗi người một vị trí.....	20
Chọn cách mắng con như thế nào?.....	22
Thang máy vẫn hỏng.....	24
Hãy cởi giày ra!.....	25
Tôn trọng bản thân mình.....	27
Món thịt thò tốt mù tạt	28
Mấy câu chành chọe hay gì hả?	30
Dùng khinh thường để chống lại khinh thường ..	31
Cùng chung sống	32
Ừ, a lô! Người lớn đâu cà rồi?.....	33
Hãy làm gương cho chúng tôi!.....	33
Cảm thấy có khả năng	35
Lây nhiễm	37
Số tay Thưởng thức triết học	39

Tên côn đồ và nhà hiền triết

Trong khu phố, mọi người đều kính nể Jimmy. Không ai dám nghĩ đến việc phản đối mệnh lệnh của hắn, hay thậm chí tranh cãi với hắn.

Jimmy là một tay buôn lậu ma túy, một tên côn đồ thực thụ. Hắn dùng vũ khí và băng đảng để khiến mọi người tuân phục.

Trong làng, mọi người đều kính nể ông lão Soleyman. Nếu gặp vấn đề hoặc có tranh cãi, người ta sẽ đến xin ông lời khuyên. Chiều nào ông cũng ngồi đó, dưới bóng cây bao báp khổng lồ.

Ông Soleyman

là nhà hiền triết. Ông dùng kinh nghiệm và sự thông thái của mình để khuyên nhủ

dân làng và được khắp vùng kính nể.

Jimmy và Soleyman đều là những người được kính nể. Tuy nhiên, không cần giải thích nhiều thì bạn cũng hiểu giữa 2 người có sự khác biệt rất lớn.

Con dọn phòng đi!

- Con dọn phòng đi!
- Nhưng bố ơi, không kịp đâu, 10 phút nữa con có buổi tập đá bóng.
- Con phải dọn phòng ngay lập tức, nếu không chiều nay con sẽ không được ra ngoài.
- Nhưng đây là phòng của con, dọn hay không đâu ảnh hưởng đến ai.
- Con có tôn trọng bố không? Nếu bố bảo dọn phòng thì con phải làm.

Người bố đã dùng nhăm từ khi nói: “Con có tôn trọng bố không?” Đáng lẽ người bố phải nói “Con có vâng lời bố không?”

Ta cũng nói phải “tôn trọng” nội quy trường học,

“tôn trọng” luật pháp. Chẳng phải ta không nên nói “vâng lời” luật pháp, “vâng lời” nội quy trường học đó sao?

Vâng lời không giống tôn trọng. Ta biết rõ điều này, ta có thể vâng lời thầy cô, chú cảnh sát, người lớn hay cha mẹ... mà không dính dáng đến yếu tố tôn trọng họ hay không.

Bãi cỏ, cá voi và quy tắc...

Chúng ta có thể dùng nhăm từ, nhưng rốt cuộc, chúng ta vẫn hiểu nhau. Vậy tại sao phải làm phức tạp vấn đề lên?

Bởi nếu vẫn tiếp tục dùng từ “tôn trọng” một cách bừa bãi, thì cuối cùng ta sẽ không còn biết nó có nghĩa là gì. Chẳng hạn, nếu ta nói với mọi người: “Ồ, bạn ơi, mình yêu bạn”, thì từ “yêu” này sẽ không còn có nghĩa là yêu nữa. Cuối cùng, ta thậm chí không biết tình yêu thực sự là thế nào.

Nếu cả ngày ta phải nghe những câu như: “Con hãy tỏ ra độ lượng, chào người bán hàng khi bước vào cửa hàng. Con hãy tỏ ra độ lượng, đừng ném giấy xuống đất. Con hãy tỏ ra độ lượng, cố gắng đến đúng giờ...”, thì cụm từ “tỏ ra độ lượng” sẽ chẳng có nghĩa gì nữa. Chuyện tương tự cũng xảy đến y như

vậy với từ “tôn trọng” nếu ta dùng bừa bãi. Khi đó, mọi lúc, mọi nơi, trong mọi vấn đề, ta đều sẽ phải nghe những câu như: “Hãy tôn trọng bãi cỏ, sách vở, cha mẹ, thầy cô, đường dành cho người đi bộ, người đã khuất, tôn trọng cá voi hay đàn voi, giờ giấc và chuông đồng hồ, thức ăn, giấc ngủ của cha mẹ, quần áo, sảnh toà nhà, luật pháp...”

Tôn trọng cách dùng từ... “tôn trọng”

Ta cứ tưởng sẽ nhận được sự tôn trọng khi cảm ơn người bán thịt, chào bác tài xế xe buýt, bọc bì sách cẩn thận vào đầu năm học, tham gia biểu tình để cứu cá voi và dừng xe cho người đi bộ qua đường.

Ta cứ tưởng rằng khi được người khác vâng lời nghĩa là chúng ta được tôn trọng. Ta cứ tưởng rằng khi được người khác sợ hãi thì chúng ta được tôn trọng. Nhầm lẫn tôn trọng với lịch sự, sự quan tâm, vâng lời, sự sợ hãi hoặc những điều khác thì thật là phiền toái: nếu ta cứ quyết không tôn trọng cách dùng từ “tôn trọng”, ta sẽ không còn biết tôn trọng thực sự là gì nữa.

Phòng thầy hiệu trưởng thẳng tiến!

Thầy Jérôme, giám thị nhà ăn, lúc này đây chỉ muốn giáng hai cái tát nổ đom đóm vào mặt Richard và đá mông cậu ta mấy phát. Richard quá đáng lắm. Cậu ta đổ khoai tây nghiền cần tây xuống đất, lại còn rơi đúng vào giày thầy Jérôme. Tất nhiên Richard nói cậu không cố ý, nhưng thầy giám thị đời nào tin. Ai cũng biết Richard là kẻ chuyên môn gây rối. Và mọi chuyện vẫn tiếp diễn: Richard nhìn thẳng vào mặt thầy Jérôme, nhếch mép cười khiêu khích. Thầy

Jérôme không hề tát Richard, cũng chẳng đá vào mông cậu bé. Thầy Jérôme đưa thẳng Richard lên phòng thầy hiệu trưởng.

Thầy Jérôme cố cưỡng lại mong muốn tát Richard. Trong thầy ấy có điều gì đó mạnh hơn cơn giận, mạnh hơn sự hung hăng: đó là sự tôn trọng. Jérôme vẫn tiếp tục tôn trọng cậu bé Richard, thầy đã thành công trong việc đối xử một cách tôn trọng với một đứa trẻ lẳng nhục mình, một cậu học trò cố tình khiến thầy giám thị đánh mất thái độ tôn trọng.

Tôn trọng... người lạ

Viviane lên xe buýt. Ở trên, lần này còn một chỗ ngồi trống. “Mong là đừng có người lớn tuổi nào bước lên ở bên kế tiếp.” Viviane tự nhủ và lôi từ túi xách cuốn tạp chí mà cô muốn đọc từ sáng.

Viviane biết trước rằng nếu có một cụ già bước lên xe, cô sẽ nhường chỗ cho cụ. Viviane không cần phải quen biết người sẽ chiếm chỗ của mình, không cần yêu thương người đó, cũng không cần sợ hãi, tội nghiệp hay ngưỡng mộ họ... Không, không cần

bất cứ điều gì trong số những điều đó. Khi ta tôn trọng một người, trái tim ta không đập nhanh hơn, ta cũng không nổi da gà hay chân tay bủn rủn.

Tôn trọng không đến từ một cảm xúc, ta không đột ngột cảm thấy nó như cảm thấy sợ hãi hoặc sung sướng. Tôn trọng ở sẵn đó, bên trong ta. Bằng chứng là ta có thể tôn trọng một người xa lạ chưa bước lên xe buýt. Và giống như thầy Jérôme, ta có thể tôn trọng một người mà ta muốn đánh.

Thôi rồi, một phụ nữ có bầu bước lên xe!

Ôi không, thôi rồi, một phụ nữ có bầu bước lên xe! Bụng cô ấy rất to, không thể giả vờ như không thấy điều đó được. Tiếc quá...